

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Várkonyi Katalin ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű, III.rendű felperes neve (III.rendű felperes címe) III. rendű, IV.rendű felperes neve (IV.rendű felperes címe) IV. rendű, V.rendű felperes neve (V.rendű felperes címe) V. rendű, Dr. Kosza Yvette ügyvéd által képviselt VI.rendű felperes neve (VI.rendű felperes címe) VI. rendű, VII.rendű felperes neve (VII.rendű felperes címe) VII. rendű, dr. Várkonyi Katalin ügyvéd által képviselt VIII.rendű felperes neve (VIII.rendű felperes címe) VIII. rendű és IX.rendű felperes neve (IX.rendű felperes címe) IX. rendű felpereseknek, a Budapesti 1. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Répánszky Miklós ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, tartási szerződés semmissége iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 3. napján meghozott 1.P.21.238/2008/78. számú ítélete ellen, a VI. rendű felperes részéről 79. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a VI. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 (kétszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 840.000 (Nyolcszáznegyvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

T.M. (továbbiakban: eltartott) 2006. február 24. napján tartási szerződést kötött szomszédjával, az alperessel. A szerződésben az eltartott a tulajdonát képező **b-i** hrsz. alatt nyilvántartott, természetben **b-i R.** utca 22. szám alatti ingatlanának tulajdonjogát - holtig tartó haszonélvezeti jogának fenntartásával - átruházta az alperesre. Ennek ellenszolgáltatásaként az alperes vállalta, hogy élete végéig biztosítja az eltartott háromszori étkezését, lakása takarítását, ruházata tisztántartását, betegsége esetén ápolását, gyógyíttatását, gyógyszerekkel való ellátását, kórházi tartózkodása esetén látogatását, lakása felügyeletét és rendben tartását, valamint illő eltemettetését. Amennyiben a természetbeni teljesítésnek

akadálya van, az eltartó minden hónapban 20.000 forintot köteles az eltartottnak megfizetni.

2006. március 4. napján az I. rendű felperes (az eltartott egyik elhunyt testvérének gyermeke) odaköltözött az örökhagyóhoz és ezt követően ő vezette háztartását és gondoskodott róla. 2006. március 22-én az örökhagyó kórházba került, az ápolása során tapasztalt zavartsága, tájékozatlansága és deliráns epizódok miatt sürgősséggel kötelező intézeti gyógykezelését rendelték el. Kezelése 2006. április 6. napjáig tartott, majd az eltartottat otthonába bocsátották. Ezt követően több alkalommal állt kórházi kezelés alatt az eltartott, aki 2006. szeptember 26. napján elhunyt.

A B-i Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Gyámhivatala a 2006. május 25. napján meghozott határozatával az eltartott ideiglenes gondnokául az I. rendű felperest rendelte ki. A határozat indokolása szerint a S. E. szakvéleménye alapján T.M. ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan, teljes mértékben hiányzik, ezért kizáró gondnokság alá helyezését és ideiglenes gondnok kirendelését javasolták. E határozatnak az ideiglenes gondnok jogkörére vonatkozó rendelkezését a gyámhivatal újabb, 2006. június 16. napján meghozott határozata azzal egészítette ki, hogy az ideiglenes gondnok a tartási szerződés felbontása iránti perben is jogosult az eltartott képviselőjét ellátni.

Az I. rendű felperes mint ideiglenes gondnok az eltartott nevében 2006. július 18. napján terjesztett elő keresetet az alperessel szemben a tartási szerződés érvénytelenségének megállapítására, az eltartott ezt követően elhunyt, ezért az eljárás félbeszakadt.

Az eltartott törvényes örökösei leszármazó és házastárs hiányában előtte elhunyt testvérei leszármazói, a I-V. rendű felperesek és a VIII-IX. rendű felperesek jogelődje, **K.L-né** voltak.

A felperesek keresetükben jogelődjük és az alperes között 2006. február 24. napján létrejött tartási szerződés semmisségének megállapítását kérték. Semmisségi okként azt jelölték meg, hogy az eltartott a tartási szerződés megkötésekor cselekvőképtelen volt, másodlagos érvénytelenségi okként pedig arra hivatkoztak, hogy a Ptk. 200. § (2) bekezdése értelmében a szerződés nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. Utóbbival kapcsolatban hivatkoztak arra, miszerint az alperes teljes mértékben tisztában volt azzal, hogy az eltartott nem szerződőképes, ezért magatartása egyértelműen az általánosan elvárható értékrenddel, tisztességes magatartással ellentétes, sérti a kialakult társadalmi erkölcsi normákat.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Tagadta, hogy az eltartott a szerződéskötéskor cselekvőképtelen volt és, hogy a szerződés jóerkölcsbe ütközik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 775.000 forint ügyvédi munkadíjat

és 49.000 forint szakértői díjat. Törölni rendelte továbbá a felperesek kérelmére elrendelt perfeljegyzést az ingatlan-nyilvántartásból.

Az ítélet indokolása szerint a kereset alaptalan. A Ptk. 17. §-ában foglaltakra hivatkozással utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen az a személy, aki olyan állapotban van, hogy az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik. Az ítélezési gyakorlat egységes abban, hogy a cselekvőképtelenségnek az adott helyen, időben és körülmények között kell fennállnia, melynek megítéléséhez széleskörű bizonyítást kell lefolytatni. Ehhez vizsgálni kell az adott jognyilatkozat tartalmát, a nyilatkozó magatartását, más nyilatkozataihoz képest tanúsított és más személyekhez képest viszonyított magatartását is. A perbeli esetben a bíróság tanúként hallgatta ki mindazokat a személyeket, akik az eltartottal valamilyen kapcsolatban álltak, így rokonait, lakókörnyezetében élő személyeket, az őt kezelő orvosokat, továbbá igazságügyi elme-orvosszakértői véleményt szerzett be. A kihallgatott tanúk közül a felperesek által indítványozott személyek a felperesek, az alperes által kihallgatni kért személyek pedig az alperes állításait támasztották alá az eltartott állapota és körülményei tekintetében. Az eltartottra vonatkozóan beszerzett orvosi iratok is vegyes képet mutattak, a 2006. február 24-i időpont előtt keletkezett iratok szerint az eltartott önmaga is tisztában volt romló memóriájával, amit nehezen élt meg és panaszai miatt önként vetette magát alá orvosi kezelésnek. A szerződéskötést követő egy hónap után, 2006. március 22-től keletkezett iratok romló változást mutattak az eltartott állapotában, folyamatosan kórházi kezelések alatt állt és részben ennek hatására is állapota rohamosan romlott, gyakori dezorientáltságot, zavartságot mutatott.

A Pp. 177. § (1) bekezdése szerint: ha a perben jelentős tény, vagy egyéb körülmény megállapításához, megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, szakértőt kell kirendelni. A kirendelt orvosszakértő előterjesztett véleményeiben többféle megszövegezésben foglalt állást az eltartott szerződéskötés kori beszámítási képességéről. A 43. sorszám alatti szakértői vélemény végkövetkeztetése szerint az eltartott ügyei viteléhez szükséges belátási képessége 2006. február 24-én időszakosan visszatérően csökkent volt, a további megfogalmazások szerint az adott napon rendelkezett ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel (44. sorszámú vélemény), időszakosan, visszatérően, csökkent módon rendelkezett az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel (46. sorszámú vélemény), az utolsó kiegészítés szerint az eltartott nem volt cselekvőképtelen (54. sorszámú kiegészítő vélemény).

A felperesek által hivatkozott iratok egy része alátámasztani látszott az eltartott cselekvőképtelen állapotát, de különös jelentőséggel bír azonban az a tény, hogy ezek mindegyike a szerződéskötést követő időszakban keletkezett, így a felperesek által kiemelten hivatkozott dr. D.M. 2006. március 24-i szakorvosi véleménye is, továbbá dr. B.J. kórházi kezelőorvos is a szerződéskötést követő kezelés során tapasztaltak alapján tett vallomást. Dr. M.J. háziorvos vallomásában részletesen feltárta azt a folyamatot, amelyből ő úgy ítélte meg, hogy az eltartott már nem volt

cselekvőképes a szerződéskötés napján, nevezett azonban nem rendelkezik az ennek megítéléséhez szükséges szakképzettséggel. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kiegészített igazságügyi elme-orvosszakértői vélemény és az egyes peradatok között nincs ellentmondás, mert a 2006. február 24. előtti időszakra vonatkozóan nincs olyan orvosi vélemény, ami az eltartottat cselekvőképtelennek nyilvánította volna, vagy ezzel kapcsolatos aggályokat fogalmazott volna meg. Az eltartott idős életkorára tekintettel természetes folyamat az időszakonkénti feledékenység és memóriazavar, az, hogy mindezt önmaga felismerte és 2005. év elején kórházi kezelésnek vetette alá magát, azt igazolja, miszerint tisztában volt állapotával, fel tudta mérni saját élethelyzetét és érdekeit. A perben kirendelt szakértő véleménye nem volt önmagának ellentmondó, mivel a szakértő egyik véleményében sem állította az eltartottat cselekvőképtelennek, egyes megfogalmazásait a felperesek tévesen magyarázták. A szakértő véleményéből kitűnően az örökhagyó nem volt cselekvőképtelen, csak belátási képessége időszakonként és visszatérően csökkent volt, ezt támasztják alá a MMS tesztek eredményei, melyek kifejezetten jó értéket mutattak nem csak a szerződéskötés előtti, hanem az ezt követő időszakban is. Annak elbírálása, illetve megítélése, hogy a pszichiátriai kezelés hogyan hatott az eltartottra és az mennyiben rontotta állapotát, nem a jelen eljárás feladata. Kétségtelen és köztudomásúnak tekinthető, azonban hogy a pszichiátriai kezelések, különösen zárt intézetben idős korú embereknél általában nem javulást, hanem inkább állapotrosszabbodást idéznek elő. Ez jól követhető az eltartottnál is, mert attól kezdve, hogy 2006 márciusában kórházba került, állapota rosszabbodott és halálához vezetett.

A szerződés jóerkölcsbe ütközését a felperesek lényegében arra alapították, hogy az alperes cselekvőképtelen személlyel kötött ügyletet. Mivel a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapítható, hogy a szerződéskötéskor az eltartott cselekvőképtelensége nem volt megállapítható, az általa kötött szerződés sem tekinthető jóerkölcsbe ütközőnek. A peradatok nem igazolták K.L.-nak az eltartott elmebeli állapotával kapcsolatos aggályát, ezért a szerződés jóerkölcsbe ütközése csak azért nem állapítható meg, mert nevezett saját szóhasználata szerint „nem tartotta normálisnak” az eltartottat. Az alperes tagadta, hogy az eltartott betegségének részleteiről tudomása lett volna, nála cselekvőképességét kétségessé tevő tüneteket nem észlelt, a szerződéskötéskor nyilvánvalóan nem lehetett tudomása a felperesek által hivatkozott, a szerződéskötést követő 2006. március 22-i kórházi kezelés során tett megállapításokról.

Az eltartott a szerződéskötés előtt nyilvánvalóan segítségre szorult mindennapi életvitelében. Ezt igazolja, hogy kérésére 2004 novemberében hozzáköltözött az I. rendű felperes, kapcsolatuk azonban nem volt kiegyensúlyozott, ezért 2004. december 6-án távozott az eltartott lakásáról. Ezt követően 2005 januárjától júniusig V.J.-né élettársként lakott együtt az eltartottal, akinek halála folytán egyedül maradt, ezután a felperesi család javasolta, hogy az alperestől kérjen segítséget. Helyzete megoldására volt olyan elképzelés is, miszerint az alperes és K.L. együttesen nyújtanak segítséget az eltartott részére. Az I. rendű felperes 2005. október 10-én

ismételten az eltartotthoz költözött, majd 2006. január 28-án távozott, melyből következően az eltartott saját megítélése szerint rokonaiban csalódott, ezért más személlyel, a vele egyébként hosszú évek óta jó kapcsolatban álló alperessel kötött tartási szerződést. A Ptk. 17. § (3) bekezdése szerint, ha a jognyilatkozat a fél cselekvőképessége esetén is indokolt lett volna, akkor a gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen nagykorú személy jognyilatkozatát cselekvőképtelensége miatt nem lehet semmisnek tekinteni. A körülmények alapján az eltartottnak a tartásra szüksége volt. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket az alperes részére a perköltség megfizetésére. Ennek egy része, 49.000 forint előlegezett szakértői díj, más része pedig a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti, a 14.000.000 forintos pertárgyérték után számított ügyvédi munkadíj.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a VI. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy az ítélőtábla azt teljes terjedelmében változtassa meg és állapítsa meg a perbeli tartási szerződés érvénytelenségét. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet indokolása számos ponton ellentétes az elhangzott tanúvallomásokkal, valamint hibás és téves következtetéseken alapul, továbbá a kirendelt igazságügyi orvosszakértő véleményének alapossága kétséges.

Mellőzte az elsőfokú bíróság annak figyelembevételét, hogy az eltartott még életében fel akarta bontani a tartási szerződést, melynek egyik felperesek által előadott és tanúk által is megerősített oka az volt, hogy „foggal-körömmel” ragaszkodott ingatlanához, annak tulajdonjogát életében soha, senkinek nem engedte volna át. Mindezek mellett a szerződés egyáltalán nem szolgálta érdekét, mert annak megkötésekor már folyamatosan 24 órás gondoskodásra volt szüksége, nem pedig az életjáradéki formához közelebb eső megoldásra, amit a szerződés 8. pontja tartalmaz. Ezért ennek érdekében még az eltartott életében megindult a bírósági eljárás.

A felperesek többször kérték az elsőfokú bíróságtól, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő véleményét mellőzze a bizonyítékok közül tekintettel arra, hogy az más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel és önmagával is ellentétben áll, melyeket a szakértő személyes meghallgatása során sem oldott fel. Azok a személyek, akik személyesen találkoztak az eltartottal életében, mind tudták és tanúsították belátási képességének folyamatos csökkenését és elvesztését. A szerződéskötést megelőzően keletkezett orvosi iratok, a háziorvos tanúvallomása és a szerződéskötés után keletkezett orvosi dokumentációk is mind azt tükrözik, hogy 2006 februárjában az eltartott már egy kombinált cselekvéssorozatot nem volt képes megítélni, és nem volt képes megérteni a tartási szerződéssel járó jogkövetkezményeket, ezért gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen állapotban volt. Az eltartottat rokonai folyamatosan felügyelték, ellátták, gondoskodtak róla, mindezeket az alperes tudta és látta.

A fellebbezés részletesen megjelöli az elsőfokú ítéletnek azon megállapításait, amelyek ellentétben állnak a perbeli adatokkal. Mindezek mellett a VI. rendű alperes álláspontja szerint az ítélet indokolása kiegészítésre szorul a tekintetben, hogy **dr. D.M.** 2006. március 24-i igazságügyi elmeszakértő véleménye szerint az eltartott belátási képességét teljes mértékben, tartósan elvesztette, ezért gondnokság alá helyezését kezdeményezik. Ilyen előzmények után indította meg a gyámhivatal az eltartott ideiglenes gondnokságával kapcsolatos eljárást 2006. május 25-én.

A kifejtetteket összefoglalva megállapítható, hogy az eltartottal olyan szerződést írtak alá, ami érdekeivel kifejezetten ellentétes volt, ugyanis a szerződéskötés időpontjában már 24 órás felügyeletet igényelt, egyedül enni nem tudott, mellyel kapcsolatos szolgáltatást a szerződés nem tartalmaz. A szerződés szerint az eltartó hosszabb ideje folyamatosan gondoskodik az eltartott tartásáról, ami nem felel meg a valóságnak, mert ezt megelőzően az I. rendű felperes gondoskodott az eltartotttól, illetve korábbi élettársa. Mindezekből nyilvánvaló, hogy az eltartott a szerződéskötés idején már nem volt képes arra, hogy egy ilyen kombinált cselekvéssorozatot megítéljen, megértsen és következményeit felmérje. Ezért a Ptk. 13. § (3) bekezdése szerint a szerződés nem szolgálta és nem is szolgálhatta érdekét.

A Ptk. 200. § (2) bekezdésének 2. mondata alapján a szerződés megítélésének az általános társadalmi elvárásokból kell kiindulni. Erre figyelemmel a VI. rendű felperes álláspontja szerint az alperes magatartása kimeríti az „erkölcstelenség” fogalmát, mivel egészségügyi képzettsége alapján tudnia kellett, hogy egy olyan 82 esztendőes személy, akinek belátási képessége már minimumra korlátozódott - és akinek testvérei is Alzheimer-kórban szenvedtek és hunytak el -, egyéb természetes egészségügyi problémái miatt nem élhet sokáig. Ez indokolta a szerződés 8. pontjában foglaltakat, mivel az eltartott személyes eltartására akkor már nem volt kilátás. Mindezek mellett a tényleges „tartás” is csupán egy hétig állt fenn, miután az eltartott családja segítségét kérte, amit meg is kapott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a fellebbező felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperesek közül egyedül a VI. rendű felperes élt a fellebbezés jogával, ezért az elsőfokú ítélet a többi felperes vonatkozásában jogerőre emelkedett. A felperesi kényszerű pertársaság, a Pp. 51. § a) pontja alapján a VI. rendű felperes fellebbezése a Pp. 52. § (1) bekezdése szerint nem hat ki a többi felperesi pertársra, mert ők nem határidőt, határnapot vagy cselekményt mulasztottak el, hanem tudomásul vették az elsőfokú ítéletet. Ennek következményeként az ő vonatkozásukban a perbeli szerződés érvényes. Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyben a tényállást maradéktalanul feltárta, valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot figyelembe vett és értékelt. Indokolásából számot adott arról részletesen, hogy a perben kirendelt igazságügyi elmeszakértő véleményét miért fogadta el, a cselekvőképesség vonatkozásában. A bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) és (2) bekezdései alapján helyesen állapította meg, és döntése

megalapozott. Az elsőfokú bíróság mérlegelését újbóli bizonyíték felmerülése nélkül a fellebbezés figyelembevételével megváltoztatni nem lehet.

A fellebbezés alaptalan.

A másodlagos fellebbezési kérelemmel összefüggésben utal az ítélet tábla arra, miszerint olyan ok nem merült fel, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, ezért az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakra figyelemmel kiemeli az ítélet tábla, hogy a pert a tartási szerződés érvénytelenségének megállapítására ideiglenes gondnoka útján az eltartott indította még életében, akinek halála folytán örökösei jogutódként léptek perbe. A felperesek a Pp. 51. § a) pontja alapján egységes pertársak, ugyanis az eltartott és az alperes között létrejött tartási szerződés semmissége csak egységesen dönthető el, és az annak tárgyában hozott döntés a pertársakra a perben való részvételük nélkül is kiterjedne. Ebből következően a Pp. 52. § (1) bekezdése értelmében a VI. rendű felperes fellebbezése szükségszerűen kihat azokra a felperesi pertársakra is, akik az elsőfokú ítélet ellen fellebbezéssel nem éltek.

Az ítélet tábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a döntéshez szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelésével és értékelésével helyesen állapította meg, érdemi döntése helytálló és annak indokolása is megalapozott.

A fellebbezés számos olyan tényre és körülményre hivatkozik, amit a VI. rendű alperes kifogása szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Ezzel kapcsolatban utal az ítélet tábla arra, hogy a bíróságnak a kereset elbírálása alapjául szolgáló tényeket kell figyelembe vennie és értékelnie döntése meghozatalához. A kereset az eltartott és az alperes között létrejött tartási szerződés érvénytelensége jogkövetkezményének levonására irányult, két semmisségi okra (cselekvőképtelenség és jóerkölcsbe ütközés) alapítva. Nyomatékosan utalt továbbá az ítélet tábla arra is, hogy az érvénytelenséget eredményező semmisségi okoknak a szerződés megkötésekor kell fennállnia. Mindezekre figyelemmel az érdemi döntés szempontjából nincs jelentősége annak, hogy 2005-ben, illetve a szerződéskötést követően ki kísért el, illetve vitte a kórházba az eltartottat vizsgálatra vagy kezelésre, az eltartottnak milyen kapcsolata volt rokonaival, az eltartott és az alperes ingatlanai közötti kiskapu mikor, milyen célból létesült.

Megalapozatlan továbbá az a kifogás is, miszerint az elsőfokú bíróság mellőzte annak figyelembevételét, hogy az eltartott még életében „fel akarta bontani” a tartási szerződést, továbbá a szerződés nem szolgálta érdekét, mivel akkor már folyamatos, 24 órás gondoskodásra volt szüksége, ezért még életében megindult a bírósági eljárás. Mindezek a keresettel érvényesített semmisségi okok megítélése szempontjából jelentősséggel nem bírnak, továbbá az ezekre való hivatkozás ellentétben áll az egyik semmisségi okot megalapozó felperesi tényállítással, továbbá egyéb perbeli adatokkal. A kereset ténybeli alapja szerint az eltartott a

tartási szerződés megkötésekor már cselekvőképtelen volt, ezért nem tudta felmérni milyen nyilatkozatot tesz. Ehhez képest a VI. rendű felperes fellebbezésében azt kifogásolta, hogy az általa cselekvőképtelennek tartott személy szerződés felbontására irányuló akaratát az elsőfokú bíróság döntésénél figyelmen kívül hagyta. Ez lényeges ellentmondás, mert ha az eltartott ténylegesen a szerződés megkötésekor már cselekvőképtelen volt, ezt követően a szerződés „felbontására” irányuló akarat-elhatározásakor sem rendelkezett ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel.

Megalapozatlanul kifogásolja a fellebbezés az elsőfokú eljárásban kirendelt orvosszakértő véleményének bizonyítékként való értékelését. A fellebbezési érveléssel szemben a kirendelt szakértő adott szakkérdésben való véleménye nem ellentétes, hanem egyértelmű és megalapozott. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság döntését helytállóan alapította a szakértő véleményére. Ezzel összefüggésben utal az ítéletábra arra, hogy a perben más szakértő a szerződéskötés időpontjára vonatkozóan az örökhagyó cselekvőképessége tárgyában nem nyilvánított véleményt. Az örökhagyót kezelő orvosok nem szakértőként, hanem tanúként nyilatkoztak, akik vallomását az elsőfokú bíróság az ítéletében kifejtettek alapján megalapozottan értékelte és mérlegelte. A hivatkozott igazságügyi szakértő az eltartott cselekvőképessége vonatkozásában a szerződés megkötése után fennálló állapota alapján nyilvánított véleményt, ami ezáltal nem cáfolja és nem teszi kétségessé a perben kirendelt szakértő szerződéskötés időpontjára vonatkozó véleményét. E tekintetben nyomatékosan utal az ítéletábra arra, hogy a perben kirendelt szakértő véleményét az adott kérdésben az eltartott szerződéskötés előtti és utáni kórházi kezelése során, személyes vizsgálaton alapuló, vizsgálati eredményekre alapította, melyre figyelemmel kifejtett érvei alapján véleménye aggálytalannak minősül.

Megalapozatlan a fellebbezés a tartási szerződés jóerkölcsbe ütközésére alapított érvénytelenségi ok tekintetében is. A fellebbezésből kitűnően a VI. rendű felperes ezen érvénytelenségi ok megalapozásaként részben az eltartott cselekvőképtelenségére hivatkozott, ami az előzőekben kifejtettek szerint megalapozatlan. Ezzel kapcsolatos további érvelése szerint a szerződéskötés nem szolgálta az eltartott érdekét, aki a szerződéskötéskor már 24 órás állandó felügyeletre szorult, mely szolgáltatást azonban a tartási szerződés nem tartalmazta, továbbá az alperesnek egészségügyi képzettsége folytán tudnia kellett arról, hogy a 82 éves, minimum korlátozott belátási képességgel rendelkező, és egyéb természetes egészségügyi problémával küzdő eltartott nem élhet sokáig. E hivatkozások alaptalanok. Arra vonatkozóan a perben hitelt érdemlő bizonyíték nem merült fel, miszerint a szerződés megkötésekor az örökhagyó teljes, 24 órás felügyeletre szorult volna. Mindezek mellett a fellebbezés tényállításainak valóságát alappal teszi kétségessé, hogy az I. rendű felperes 2006. január 28-án az eltartott lakásából eltávozott, melyre figyelemmel a teljes felügyeletre szoruló eltartott magára maradt, mely körülmény fennállása nyomatékosan indokolta a tartási szerződés megkötését, annak érdekében, hogy saját lakásában ellátása, gondozása, ápolása biztosított legyen. Az alperes tartási szerződést kötött az

eltartottal, mely szerződés alapján tartásra vállalt kötelezettséget, mellyel kapcsolatos szolgáltatások tekintetében nem a szerződés kikötései, hanem az adott nevesített szerződésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések az irányadók. A tartási szerződés alapján az eltartó tartásra köteles, melynek keretében köteles mindezt a szolgáltatást a jogosultnak nyújtani, ami megfelelő eltartásához szükséges. A Ptk. 586. § (3) bekezdése értelmében a tartási kötelezettség kiterjed a gondozásra, gyógyíttatásra, ápolásra is, melyre figyelemmel szükség esetén az eltartó rászorultsága esetén köteles az eltartott felügyeletét is biztosítani. Az eltartott a szerződéskötés előtt is állt kórházi kezelés alatt, melyre vonatkozó adatok szerint olyan betegségben nem szenvedett, ami alapján rövid időn belül bekövetkező halála várható volt. Erre tekintettel még egészségügyi képzettsége esetén sem számíthatott az alperes az eltartott rövid időn belül bekövetkező halálára, ilyen képzettsége egyébként nem bizonyított. Mindezekre figyelemmel olyan ok vagy körülmény nem merült fel, ami alapján a tartási szerződés jóerkölcsbe ütközése megállapítható lenne.

Az előzőekben kifejtettek szerint a semmisségi oknak a szerződéskötéskor kell fennállnia. Erre figyelemmel a kereset elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel, hogy a szerződéskötést követően az alperes kötelezettségének csak rövid ideig tudott eleget tenni, mivel az eltartotthoz az I. rendű felperes visszaköltözött, mellyel elzárta az alperest a további teljesítés lehetőségétől.

A kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. Pervesztessége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a VI. rendű felperest az alperes másodfokú perköltsége, a képviselőével felmerült ügyvédi munkadíj megfizetésére. Ennek összegét az ítéltábla a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelése alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltak alapján mérsékelt összegben (200.000 forint) állapította meg, ami áfával növelten 250.000 forint. Az alperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint köteles továbbá megfizetni az államnak az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket, melynek mértékét az ítéltábla az egységes pertársaságra figyelemmel a teljes pertárgyérték alapján határozta meg.

Budapest, 2011. november 17.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: